

1. kiadás 1960. október 28. 6 óra 5 perc

bb. 1. marx györgy kossuth-díjas fizikus előadása az uránia csillagvizsgálóban az ismeretlen gravitációról

i hbj/gk/gy/vg 1960. október 28.

az uránia csillagvizsgáló őszi előadassorozatában csütörtökön este marx györgy kossuth-díjas, a fizikai tudományok doktora tartott előadást „ az ismeretlen gravitáció „ címmel. kifejtette: newton feltárta a gravitációs hatás törvényszerűségeit, de abban a korban nem ismertek annak igazi okát. nem tudtak számot adni a gravitáció legfontosabb tulajdonságairól, amelyek megkülönböztetik a természet többi erőitől. a gravitációs tér minden testre teljesen egyformán hat, a gravitációs térben minden test egyforma pályán mo, egyformán esik, legyen bármekkora a test mérete, sűrűsége, vagy vegyi összetétele. tudta ezt már newton is, legnagyobb, nyolc-kilenc számjegyre terjedő pontossággal pedig eötvös loránd és tanítványai igazolták ezt rekordfinomságu kísérletükben. / mindeddig ebben látjuk a magyar fizika legnagyobb hozzájárulását a tudományhoz./

a következő lépést a gravitáció megismeréséhez einstein tette meg az általános relativitás-elmélet felállításakor. ő ismerte fel, hogy a testek közt a gravitációs hatás két lépésben megy végbe. először a testek megváltoztatják maguk körül a tér és az idő mértani szerkezetét, közhasznú, de pontatlan kifejezéssel élve „meggörbítik„ azt. a következő hasonlat világítja meg ezt: ha kifeszítünk egy gumilapot, akkor az sík felületet alkot, amelyre egyeneseket, háromszögeket lehet rajzolni, tehát a mértanban tanult euklideszi törvények érvényesek. tegyük a gumilapra egy vasgolyót, az súlyánál fogva meggörbíti a gumilapot, ezen többé egyenesek nem húzhatók. ha egy kis sörétgolyót gurítunk végig a lapon, akkor ennek egyenes pályája a gumilap görbesége miatt megváltozik, a nagyobb golyóhoz gurul, mintha a súlyos golyó vonzana a sörétszemét. a másik lépés: az ilyen térbe került test nem mozoghat háborítatlanul egyenes pályán, hanem anyagi mi egetől függetlenül rá-kenyszerül a vonzócentrum kialakította téridő-struktúra által megszabott mozgásra.

az általános relativitás-elmélet ezáltal nemcsak a newton-féle gravitációs törvény melyebb értelmezését, hanem a gravitációs mozgásnak a test sajátosságaitól független voltát és a bolygómozgás newton által még meg nem magyarázott finomságait is megadja, mutat az anyag és a téridő mely összefüggéseire. hogy az anyag befolyásolja a téridő-szerkezetet, azt azóta megfigyelések sora igazolta.

/folyt. köv./

Handwritten mark

2. kiadás

1960. október 28.

5 óra 15 perc

bb. 1. / marx györgy ... 1. folyt./ gy

napfogyatkozások alkalmával megfigyelték a legegyszerűsebb „vonalzó-
nak,, a fénysugárnak az elgörbülését is a nap hatalmas tömegének
környezetében. azt pedig előbb csillagászati, majd ez évben
földi kísérletek mutatták meg, hogy az idő múlását is befolyasol-
ják a tömegek. a kutatók igazolták, hogy egy torony tetjén
levő óra szaporabban ketyeg, - siet - mint amit a torony alján
helyeztek el. de a föld közelemben ezek az eltérések nem jelen-
tősek. valaki egész életében ellakhat a negyedik emeleten, s
eközben csak millióod másodperccel öregszik jobban, mint a föld-
szinten.

de vajon egészen biztos-e, hogy kimondották az utolsó
szót a gravitációban, hogy a gravitáció - egyébként oly hasz-
nos - szorításon elvileg sem lehet-e enyhíteni? ezt nem állít-
hatjuk, mindmáig csak a nyugvó testek gravitációs hatásait,
időben változatlan gravitációs tereket figyeltünk és ismertünk
meg, ez pedig nagyon kevés. gondoljuk csak meg: amikor 200
évvel ezelőtt csak a nyugvó elektromosságot ismerték és nem
tudták elektromos áramot létrehozni, nem is almodtak elektromos
rádióhullámokról, s mennyire nem sejtették az elektrotechnika
kimeríthetetlen gazdagságát, mi viszont még mindig nem
tudjuk, milyen lenne gyorsan mozgó testek gravitációs tere, s a
tudósok azon is vitatkoznak, léteznek-e energiaszállító gravitációs
hullámok. a nehézségek sokkal súlyosabbak, mint az elektromos-
ságnál. amíg a töltés könnyen gyors áramlásba hozható a villany-
drótban, jelentős gravitációs teret keltő égitestek mozgatása
nem áll módunkban. még a föld forgásának gravitációs hatása
sincs kimerve kicsinysege miatt. az általános relativitás-
elmélet egyenleteinek sem sikerült ilyen jelenségekre vonat-
kozó pontos megoldást találni. elvileg nincs kizárva, hogy a
változó gravitációs terek megfigyelése és elméletének megismeré-
se a gyakorlat számára is jelentősen válhat egyszerű, esetleg
lehetővé teszi lokálisan az állandó gravitáció kiiktatását.
attól azonban még messze vagyunk - hangzott az előadás.

/mti/

..

bb. 2. az életmentő toll - bevált a hazai „direktívó regisztráló
készülék,,

i tz/tm/gy/ki

1960. október 28.

a budapesti orvosi műszergyárban betzner kálmán mérnök
tervei alapján egy régebbi szabadalom továbbfejlesztésével el-
készült az új „direktívó regisztráló készülék,,.

/folyt. köv./

A E

3. kiadás

1960. október 28.

6 óra 25 perc

bb. 2. / az életmentő toll.... 1. folyt./ gy

az elektrokardiograffal, az enkefalograffal és a többi
használt jellegű orvosi műszerrel az ember egyes szerveinek
működése közben keletkező gyenge elektromos rezgéseket észlelik,
mert a rezgéseknek a normalistól való eltéréseiből következtetni
lehet a szerv egészséges, vagy beteg voltára. eddig az esz-
lelet rezgéseket fenykepező eljárással rögzítették papírra, ami
körülbelül fél órát vett igénybe.

betzner kálmán új készüléke viszont a rezgéseket keletke-
zésükkel egyidejűleg egy finom kis tollal azonnal papírra
rajzolja, tehát a kép a vizsgálat befejezésekor már készen
is van.

a tisztán hazai anyagokból előállítható készüléket, amely
tenyegesen olcsóbb és egyszerűbb megoldású a hasonló célú kül-
földi berendezéseknel, előnyösen lehet alkalmazni az összes
olyan műszeres orvosi vizsgálatoknál, amelyek a testben keletkező
alacsony frekvenciájú elektromos rezgéseket mérik. külö-
nösen jelentős az enkefalográfos vizsgálatoknál, amelyek az agy
által kibocsátott rezgések mérésével az agytumor helyét, vagy
általában az agyban keletkezett elváltozásokat mutatják meg. a
direktívó készüléknek azonban egyenesen életmentő szerepe van
a különböző műtétekkel. a szervezet életerejének csökkenése
ugyanis sokkal hamarabb tükröződik az agyból kibocsátott rez-
gések megváltozásában, mint a szív működés elváltozásaiban,
amit az elektrokardiogram mutat. azzal, hogy a műtétnél az
enkefalograf rajzat állandóan figyelemmel lehet kísérni, mód
van az azonnali beavatkozásra. a készülék már nem egy eset-
ben mentette meg az operált beteg életét.

/mti/

..

bb. 3. minden hónap időelőny 34 000 kétszobás lakáshoz elegendő
cementet jelent - pátkai lászló, a kisz központi bizottság tit-
káranak nyilatkozata a fiatalok munkájáról a dunai cement-és
mészmű építéséért

i lv/tm/gy/sr

1960. október 28.

a dunai cement- és mészmű a második ötéves tervünk egyik leg-
nagyobb létesítménye jelentősen hozzájárul majd ahhoz, hogy a
15 éves lakásepítési programunkat sikeresen megvalósíthassuk.

/folyt. köv./

4. kiadás

1960. október 28.

6 óra 35 perc

bb. 3. / minden hónap... 1. folyt./ gy

körülbelül fél éve, hogy a kisz központi bizottsága bejelentette: védnökséget vállal az építkezésnél, s mindent megtesz, hogy az üzem az előirányzott határidőre elkészüljön, a munkát a maga felajánlásainak megvalósításával is meggyorsítsa. pataki László, a kisz központi bizottságának titkára az eddigi munkáról nyilatkozott az mti munkatársának:

- amikor a kisz központi bizottsága elhatározta, hogy védnökséget vállal a dunai dcm- és műszaki építkezésénél, legfontosabb feladatának tartotta, hogy a vállalat a fiatalok országos ügyvévé váljék, a kisz-szervezetek ezt a célt sikeresen megoldották. elmondhatjuk, hogy a fiatalok országsszerte maguknak vállalják a dcm építést, s azon fáradoznak, hogy eléget tegyenek vállalt kötelezettségüknek. a kivitelező és kooperáló vállalatoknál hamarosan megszületett a jelszó, „zöld utat a dcm-nek,„ a kisz központi bizottsága az illetékes vállalatoknak dcm jelzésű pecsétet készíttetett. a beruházó vállalat az egyes megrendelőleveleket ezzel a bélyegzővel ellátva küldi a kooperáló üzemeknek. az ottani kisz-bizottság a nála levő pecséttel bélyegzi a munkalapokat, a fiatalok az ilyen munkákat soronkívül, ha szükséges, társadalmi munkával elkészítik.

az ifjúság nagyarányú összefogása már eddig is jelentős eredményeket hozott, így például a dcm építkezésénél szükséges volt két szállítószalagra. a zagyvabalfalvi bányagépgyár azonban csak 1961 második felében tudta volna leszállítani. az üzem ifjúságosok elhatározták, hogy a két szállítószalagot terven felül elkészítik. szeptember elején már át is adták rendeltetésnek. ózdról és diósgyőrből a tervek szerint decemberben kellett volna többszáz tonna acélt szállítani. az építő vállalatok kérték: küldjék előbb, hogy még a tél beállta előtt felhasználhassák az építkezésnél. az ottani fiatalok a kért mennyiségű acélt ugyancsak terven felül, szeptemberben leszállították, a kőbányai parafakőgyártól 260 köbméter perlitet kaptak. a vállalat csak 1961 végére vállalta. a fiatalok ebben az esetben is segítettek, s a szükséges perlitet legyártották. a dcm tervdokumentációit, valamint a mérőműszereket az ndk-ból szállítják. a megérkezett csomagok sokszor negy-öt napig vártak vámvizsgálatra. a vámhivatal ifjú dolgozói elhatározták, hogy szolgálati időn túl is elvégzik a szükséges vizsgálatot. azóta a négy-öt napos varakozási idő három-négy órára csökkent.

/folyt. köv./

48

5. kiadás

1960. október 28.

6 óra 45 perc

bb. 3. / minden hónap... 2. folyt./ gy

- a nyáron - mondotta a továbbiakban - a kisz építőtáborában 2 200 ifjú dolgozott, s körülbelül 40 000 köbméter földet termeltek ki. elkészítették azt az ivócsatornát, amely a tervelőirányzat szerint csak 1961-ben készült volna el. a csatornával elejét vették, hogy a vízenyős talajon a tél beálltával a munkahelyeket ellepje a hegyekből lezuduló víz. ezenkívül a fővárosi fiatalok szombat és vasárnaponként eddig 14 alkalommal társadalmi munkában 15 000 órát dolgoztak a hajóval érkezett anyagok kirakásánál, valamint egyes építkezéseken. jól halad a lakások építése is. az eredeti tervek szerint ebben az évben 185 lakást kellett volna tető alá hozni. a dcm-nél dolgozók a kisz-kongresszus tiszteletére ifjúsági brigádokat alakítottak és elhatározták, hogy decemberre 250 lakást építenek.

pataki László ezután a külföldi fiatalok segítségéről beszélt. elmondotta, hogy a munkák megkezdése idején a tervek szállításánál parhónapos elmaradás volt. a kisz az ndk fiataljaihoz a szabad német ifjúsági szövetséghez /fdj/ fordult és kérte a támogatásukat. a német fiatalok mindent elkövettek, hogy meggyorsítsák a tervdokumentációk elkészítését. rövid idő alatt meggyorsult a munka, s ma már a dcm elkészítéséhez szükséges valamennyi terv megérkezett. a csehszlovák fiatalok a szállítványok továbbításánál segítettek. gondoskodtak róla, hogy az ndk-ból csehszlovákián át érkező küldemények a lehető leggyorsabban a magyar határra érkezzenek.

- a kisz-szervezetek, s velük együtt az ország ifjúsága azon fáradozik, hogy meggyorsítsa a dcm építést. minden hónap időelőny 34 000 ketszobás lakáshoz elegendő cementet jelent. most már rajtunk, magyar fiatalokon és szakembereken múlik, hogy továbbra is gyorsabba tegyünk a dunai cement- és műszaki építkezéseit - fejezte be pataki László nyilatkozatát.

/mti/

..

bb. 4. az oktatási reformtervezet vitájának főbb tapasztalatai a fővárosi iskolákban - nagy aktivitás az anketokon

i vt/tr/gy/sr

1960. október 28.

a budapesti iskolákban október elején megkezdődtek az oktatási rendszerünk továbbfejlesztéséről kiadott irányelvek tantestületi vitái.

/folyt. köv./

pp. 4. / az oktatási reformtervezet... 1. folyt. / gy

általános- és közepiskolákban - gimnáziumokban, technikumban - tartott anketok főbb tapasztalatairól tájékoztattak a pedagógusok szakszervezetében az mti munkatársak. elmondották, hogy a tantestületi viták általában azt mutatják: a pedagógusok alaposan tanulmányozták az iskolareform irányelveit. több helyen az irányelvek tárgyalását összekapcsolták a vitában az iskola mai nevelési-oktatási problémáinak beható vizsgálatával.

az anketokon igen nagy az aktivitás. jellemző erre, hogy számos iskolában a tantestület tagjai mintegy 50 százaléka hozzászólt, sőt egyes helyeken még ennél is nagyobb arányban vettek részt a vitában a pedagógusok, a technikumban tanárai megértéssel, helyesléssel fogadják a szakközépiskolák, valamint a felsőfokú ipari, mezőgazdasági, stb. iskolák létesítésének tervét, a technikus-képzés színvonalának magasabbra emelését.

a közepiskolák tanárai a vitákon sok példával igazolták az öt plusz egyes rendszerű gimnáziumi oktatás hasznosságát. a technikumban szótartották, hogy a gimnáziumokban túl gyors ütemben térnek át az öt plusz egyes oktatási rendszerre. elhangzottak olyan vélemények, hogy a feltételek még nem eléggé széles körben biztosítottak, ilyen gyorsütemű előrehaladásra, a gyakorlati foglalkozások gimnáziumi bevezetésére.

sok helyen felmerült a tantárgyak arányainak problémája. különösen a matematikusok, a fizikusok és a kemikus sürgetik a jelenlegi arányok megváltoztatását. a pedagógusok hangoztatták a vitákon: már az iskolában úgy kell nevelni a fiatalokat, hogy később az életben is igényt tartsanak tudásuk továbbfejlesztésére, általános műveltségük színvonalának állandó emelésére. több iskolában javasolták, hogy az egyes szaktárgyak tantervi anyagát a reform előkészítésének időszakaiban bocsássák majd vitára a tanárok körében. a nevelők helyeslik, hogy az irányelvek értelmében 10 esztendő áll rendelkezésre a reform teljes végrehajtásához, mert ennyi idő alatt biztosíthatók oktatási rendszerünk továbbfejlesztésének anyagi alapjai is.

az anketokon felszólalók felhívták a figyelmet arra is, hogy javítani kell az iskolák pedagógiai vezetésének jelenlegi feltételeit, elsősorban az adminisztráció és a szervezési munka csökkentésével.

/mti/

ME

bb 5. nemzetiségi estek komáromi megyében

vid fm/ke vm fm

1960. október 28.

a komárom megyei népfőrbizottság és a magyarországi német dolgozók demokratikus szövetsége nemzetiségi estéket, találkozókat rendez a németlakta termelőszövetkezeti közösségekben. ezekre német nemzetiségi együtteseket is meghívunk. az első, jólsikerült műsoros estét baj községben rendezték, s ezen résztvett dr. wild frigyos, a magyarországi német dolgozók demokratikus szövetségének főtitkára is. /mti/

bb 6. társadalmi munkában rendbehozták a tanácsházakat a csengeri járásban

vid fm/ke vm fm

1960. október 28.

a csengeri járásban - a tanácsok fennállásának 10 éves jubileuma alkalmából - mind a 24 községben újjáépítették, illetve rendbehozták, kifestették a tanácsházakat, környéküket pedig parkosították. a járás dolgozói mintegy százezer forint értékű társadalmi munkát végeztek. /mti/

bb 7. bányászati múzeumot létesítenek komlón

vid fm/ke vm fm

1960. október 28.

komlón bányászati múzeum létesítését határozták el. a múzeum anyagának gyűjtését, rendszerezését megkezdték. a gyűjtemény szemlélteti majd a szén keletkezését, a mecsek geológiáját, a bányászat történetét napjainkig. a szemléltető makettek komlói vándortanulók, bányászok, üzemi munkások készítik el. gazdag helytörténeti anyag mutatja majd be komló történetét, amelynek számos értékes dokumentumát mándoki László, a pécsi Janus Pannonius Múzeum munkatársa gyűjtötte össze. a bányászati múzeumban helyezik majd el a baranya megye, illetve pécs munkásmozgalmának történetét szemléltető gyűjteményt is. /mti/

9.10.

Dug

8. kiadás

1960. október 28.

10 óra 50 perc

bb 8. értékes képzőművészeti alkotások a borsodi bányásztelepeken
vid sl/te vm mi 1960. október 28.

a borsodi szénbányászati tröszt lakótelepein épült művelődési otthonok, Legényszállók részére sok értékes festményt vásároltak, a parkosított köztereken szobrokat állítottak fel. képzőművészeti alkotásokra négy év alatt kerekén félmillió forintot költöttek. Albert-telep, Ormosbánya bányászlettermeit, Legényszállóit és művelődési otthonait pannókkal, festményekkel díszítették, amelyek a bányászélet egy-egy jelenetét örökítik meg. a miskolci és a sajtóvölgyi bányaiüzem megbízást adott miskolci képzőművészeknek a bányászélet művészi ábrázolására. /mti/

bb 9. háromegyedmillió forintért vásároltak könyveket a zala megyei falvakban

vid fm/ke vm fm

1960. október 28.

a zala megyei földművelőszövetkezetek könyvesboltjaiban az év eleje óta háromegyedmillió forint értékben mintegy 25.000 könyvet vásárolt a falusi lakosság. Legtöbbben a szépirodalmi művek iránt érdeklődnek, de sok falusi ember, főleg termelőszövetkezeti tag vásárol szakkönyveket is. /mti/

bb 10. újabb négy községet villamosítottak vas megyében

vid fm/ke vm fm

1960. október 28.

vas megyében az idén állami erőből községfejlesztési alapról, valamint társadalmi hozzájárulással 15 községet villamosítanak. ezek közül hétben már kigyúlt a villany, négy község - Kondorfa, Kém, Bejczygyertyános és Hegyhátszentjakab - villamosítását pedig most fejezték be. az ideli villamosítási tervben előírt további négy községben december közepére fejezik be a szerelési munkákat. az év végére vas megyében csak tíz olyan község lesz, ahol nincs villany. ezeket a falvakat 1961-ben villamosítják. /mti/

9.20

9. kiadás

1960. október 28.

10 óra 50 perc

bb 11. társadalmi munkában politechnikai oktatótermek épülnek szitálinvárosban

vid fm/ke vm fm

1960. október 28.

a szitálinvárosi vasvári pául általános iskola udvarán politechnikai oktatótermet építtet a tanács. az épület egy része már tető alatt van, s a belső szakipari munkákat is megkezdték. az üzemek, vállalatok dolgozói társadalmi munkában végzik el a vízvezeték, a csatorna és a távfűtés szerelését. segítenek azok az ipari tanulók is, akik az iskola növendékei voltak. az új politechnikai iskolában két vasmegmunkáló, egy fémmegmunkáló és egy papírmegmunkáló terem lesz. a lányok számára külön kézimunka terem és konyha is épül. /mti/

bb 12. palántázzák a salátát bács megyében

vid cs/j vm mi

1960. október 28.

a csapadékos, enyhe idő kiválóan alkalmas a saláta-palánták kiültetéséhez. a duna-tisza közén az idén minden eddiginél nagyobb területet telepítenek be áttelülő salátával. a termelőszövetkezetek is foglalkoznak már salátatermesztéssel, mégpedig nagyjémi méretekben. a salátájáról híres kecskeméti vidékén, továbbá a kiskunhalasi, a dunavecsei és a bajai termelőszövetkezetekben szerte palántázzák már a kora tavasszal jól értékesíthető zöldségfélét. /mti/

bb 13. négyszázharminc mézsa hal „farmett”, a hajduszoboszlói új halastóban

vid cs/j vm mi

1960. október 28.

a hajduszoboszlói bocskai halászati termelőszövetkezet négyedmillió forintos beruházással épített 210 holdas, új halastavában átlagosan 1 kilóra hízta a pontyok, az ideli termés összsúlya elérte a 430 mézsa. a halakat most telelőbe engedték, innen szállítják majd piacra. a haltermés java részét a fürdő szomszédságában levő híres halászcsermákban értékesítik. /mti/

9.28

mti belföldi hírek

10. kiadás

1960. október 28.

11 óra 15 perc

bb 14. meteorológiai műszerekkel szerelik fel a szolnok megyei gép-
állomásokat

vid cs/j vm mi

1960. október 28.

a több tájegységet magába foglaló szolnok megye az alföld egyik legszélsőségeesebb éghajlatu vidéke. az aszályos időjárás és az egyenlőtlen csapadékeloszlás sok esetben gátolja a mezőgazdasági nagyüzemek munkáját, ezért a megyében most meteorológiai műszerekkel szerelik fel a gépállomásokat. több gépállomás máris beszerelte a maximum-minimum hőmérőket, továbbá a légnyomásos- és esőmérő berendezéseket, az év végéig pedig a megye valamennyi gépállomását felszerelik a szükséges műszerekkel, rendszeresen mérik majd az időjárás jellemző adatait, s így határozzák meg, hogy hol, milyen területeken lehet gépekkel dolgozni, s milyen talajművelési mód a legalkalmasabb./mti/

bb 15. már portáldaruval rakják ki az árut az újjáépített győri hajóállomásról

vid te vm ki

1960. október 28.

a második világháborúban elpusztult győri hajóállomás újjáépítését a hidépítő vállalat dolgozói befejezték. elkészült és üzembe helyezték a száz méteres sínpályán közlekedő forgógémes portáldarut is. a darut egy évig tartó gondos munkával a wilhelm pieck vagon-és gépgyárban készítették. husz méterre kinyúló gémeje jelenleg a betonutépítő vállalat részére több ezer tonna követ rak partra. később a hajóállomást bekapcsolják a teheráru forgalomba is, ami a győri ipari üzemeknek jelent nagy előnyt, mert olcsó víziúton szállíthatják majd a termékeiket és nyersanyagukat./mti/

9.35

mti belföldi hírek

11. kiadás

1960. október 28.

11 óra 01 perc

bb 16. eddig négyezeröttszáz gramm capsaicin készült szegeden

vid te vm ki

1960. október 28.

a néhány éve létesült szegedi élelmiszeripari és vegyészeti vállalatnál - jelentős fejlesztéssel - az idén csaknem kétszeresére növekszik a termés. az év végéig mintegy nyolc és fél-millió forint értékű termékkel segíti a gyógyszeripari és más üzemek munkáját, illetve a háztartásokat.

a vállalat vegyészeti által kidolgozott nagyüzemi módszer alapján rátértek a paprika csipős hatóanyagának a capsaicin kivonására. ehhez nincs szükségük nagy kőáru raktárra, mert a vagonnyi paprikahulladékból, éreztől eddig készült 4.500 gramm capsaicin kristály egy akatáskában is el tudják helyezni. értéke megközelíti az egymillió forintot. ezt a paprika hatóanyagot a reuma elleni gyógyszer alapanyagaként használják.

a szegedi vegyüzem egyebek között az év végéig egymillió üveg keresett háztartási tisztítószer; hypót is szállít a kereskedelmi vállalatoknak./mti/

bb 18. éjjel is dolgoznak a kemeneskápolnai termelőszövetkezetben - kétszeres munkaegységet kapnak az éjjeli műszakban dolgozó tagok

vid cs/j vm mi

1960. október 28.

a vas megyei kemeneskápolna termelőszövetkezeti közösségben a közös gazdaság tagjainak egy része éjjel is dolgozik. a vidék földje ugyanis hamar felázik, a munkákkal elmaradtak, s most éjjeli „műszak”, szervezésével segítnek a bajon: általában éjjel nyújtják meg a munkanapot. az éjjeli munkában résztvevő tagok kétszeres munkaegységet kapnak. a nappal kiszedett cukorrépat általában az esti és az éjjeli órákban szállítják az átvevő helyre. a kukoricát és a burgonyát gyancsak így hordják be a földekről, s a felszabaduló területeken már másnap készítik a vetőágyat. a szövetkezet traktora éjjel-nappal dolgozik: nappal szánt-vet, este, éjszaka pedig szállít, fogasol./mti/

9.45

bb 17. mestervizsgáznak a kisiparosok - az utóbbi két évben több mint hatezer kisiparos kapta meg a mesterlevelet

i sz/hné vm vg

1960. október 28.

a kisiparosoknak azon kívül, hogy készítményeikkel valamilyen nyi megrendelőjük, vevőjük előtt vizsgáznak, szigorú szakmai bizottság előtt is számot kell adni tudásukról. az ipartörvény kötelezővé teszi, hogy a képesítéshez kötött szakmákban 1956 január 1-óta váltott iparjogosítvány-tulajdosoknak utólag mestervizsgát kell tenni. ez a rendelkezés azért vált szükségessé, hogy megfelelő szakképzettségű kisiparosok legyenek a lakosság rendelkezésére. a mestervizsgák tíz évi szünet után két évvel ezelőtt kezdődtek meg ismét és a szaktudás növelésének segítésére a kisiparosok országos szervezete 11 főbb iparág szakemberei részére adott ki tankönyveket.

az elmúlt két évben 8274-en tették le a mestervizsgát és közülük 6142 kisiparos felelt meg, ennyien kapták meg a mesterlevelet. az év végéig országsszerte még 700 kisiparosnak kell szakértelenné válást adni a mestervizsga-bizottságok előtt.
/mti/

bb 19. jól haladnak az őszi munkákkal a baranyai egyénileg dolgozó parasztok

vid cs/j vm mi

1960. október 28.

baranya megyében még mindig körülbelül 130.000 holdon gazdálkodnak az egyénileg dolgozó parasztok. a szakemberek véleménye szerint meggyeszerint szorgalmasan dolgoznak a betakarításnál és a szántás-vetésnél. a pécsi járásban például, ahol a földterület nagyobb részét még egyénileg művelik meg, naponta 600-700 fogat dolgozik a gazdák parcelláin. minden munkára alkalmas órát kihasználnak, s ennek köszönhető elsősorban, hogy az őszi árpa vetése, a cukorrépa és a burgonya betakarítása már befejeződött. a kukoricájuknak csaknem kétharmadát letörték a gazdák. 2.500 holdon elvetették a búzát és a rozsot. ugyancsak jól haladnak az őszi munkákkal baranya és más egyénileg gazdálkodó falvaiban is. eddig 400 hold napraforgó, 800 hold cukorrépa, 6.500 hold burgonya és 10.000 hold kukorica termését takarították be, s több mint 10.000 holdon földbe tették az őszi gabonák magját.
/mti/

bb 20. ötvenmázsás rekord szőlőtermés pusztaszeren

vid cs/j vm mi

1960. október 28.

az alföld híres szőlőtermő vidékén, a csongrád megyei pusztaszeren, termőre fordultak az elmúlt években telepített, fiatal szőlők, s az idén rekord-terméssel fizetnek a gondos munkáért. a felgyői állami gazdaság pusztaszeri üzemegeységének 90 holdas telepén az izsáki sárfehér, a kövidinka és a rizling holdankénti átlagtermése eléri az 50 mázsát, ami ezen a vidéken is rekordnak számít, s éppen kétszerese a tervezettnél. a környékbeli kis szőlőskertek termésátlaga 20 mázsa körül van.

a bőséges termést a korszerű nagyüzemi művelési módszerek alkalmazásának köszönhetik elsősorban. jól bevált például az úgynevezett kordonműveléses rendszer, amelynek előnye leginkább a permetezésnél mutatkozik meg. a szüret még javában folyik, de máris másfél ezer mázsa a terven felüli termés. az izsáki sárfehér csemegeszőlőnél nem ritka a 100-130 dekás óriás fürt. az idei termésből jelentős mennyiséget küldenek a német demokratikus köztársaságba.
/mti/

bb 21. mikor láthatjuk az édes életet? - miért késik egy-egy nagyhirű külföldi filmújdonosság magyarországi bemutatója?

i di/gk vm sr

1960. október 28.

jónéhányszor előfordult már, hogy a hírnagyok sárga jelentések, a lapok, a rádió, hírül adták: valamelyik külföldi országban nagyszerű új film született. a kérdéssel kapcsolatban illetékes helyen elmondották: a művészek neves hangja, haladó mondanivalójú alkotása bejárja a nagyvilágot, a fesztiválok díjakkal jutalmazták. a világsikerről érkező hírek természetesen felébresztik a magyar mozilátogatók „étvágyát”, s nagy a csalódás, ha ezekre az alkotásokra hónapokig és nemegyszer évekig kell várni. sokszor felvetődik a kérdés - s joggal - miért késik egy-egy világhírű külföldi film magyarországi bemutatója.

- nem azoknak van igazuk - folytatódik a felvilágosítás - akik a magyar filmforgalmazó szervezetet hibáztatják, mert ezek arra töreksznek, hogy a világ filmtermésének valamennyi értékes, jólsikerült, s haladó mondanivalójú darabja eljusson a magyar közönséghez is. ezt bizonyítja, hogy az elmúlt öt évben 26 ország filmművészeinek alkotásait mutatták be hazánkban.

/folyt.köv./

14. kiadás 1960. október 28.

12 óra 25 perc

/bb 21. mikor láthatjuk...1. folyt./vm

nem rajtuk múlik tehát, hogy egy-egy kapitalista országból nem mindig tudják megszerezni valamelyik film játszásának jogát. előfordul, hogy megfizethetetlen árat kérnek a monopol filmforgalmazó cégek. így van ez például a chaplin-filmek esetében, s ezért késott például a harmadik richárd, valamint a háború és béke filmváltozatának magyarországi bemutatója. külföldön ugyanis az a szokás, hogy a művészek, a kisebb filmkészítő társulások műveiket kizárólagos joggal átadják a nagy forgalmazó cégeknek, s azután nincs beleszó-lásuk a továbbiakba. ezért történik meg, hogy nemegyszer haladó, sőt kommunista művészek alkotásairól is évekig kell várni. később azután, amikor a film meghozta a forgalmazó cég számára a megfelelő hasznot, már engednek a horribilis összegből, s így a kisebb országok, köztük hazánk is, meg tudják fizetni a játszási jogot. legutóbb a világhírű olasz filmrendező, fellini édes életcímű filmjével jártunk így. a magyar filmforgalmazók arra készültek, hogy még ebben az évben bemutatják az ujdonságot, de a magas eladási ár áthuzta szándékaikat, s valószínűleg csak jövőre kerülhet a közönség elé a film.

előfordul, hogy az üzleti érdekeken kívül politikai célok-nak rendelik alá a filmek eladását. az amerikai egyesült államok-ban például exporttilalom alá helyezik a haladó művészek alkotásait, s így megakadályozzák, hogy eljussanak hozzánk, s más szocialista országokba. így például exporttilalom gátolta meg nagyon sokáig a tisztességtudó utcalány, a hetedik kereszt magyarországi bemutatóját, s most néhány más alkotás megvásárlását. ezért nem mutathatjuk be például a nézz vissza haraggal filmváltozatát, az apácátörténet és az uriemberek megállapodása című amerikai filmeket./mti/

bb 22. ünnepi műsorok, megemlékezés a nagy októberi szocialista forradalom 43. évfordulójának alkalmából

i hi/tm vm sr. 1960. október 28.

november 7-én alkalmából budapest dolgozói fővárosszerte megemlékeznek a nagy októberi szocialista forradalom 43. évfor-dulójáról. a magyar szocialista munkáspárt üzemi és hivatali szerve-zetű pártnapokat, taggyűléseket rendeznek, a kerületek lakossága ünnepi estéken emlékezik a történelmi jelentőségű eseményekre. a párt, a tanácsok, a hazafias népfőnt és a többi társadalmi és tö-megszervezet képviselői a magyar-szovjet barátság jegyében megko-szorozzák a magyar szabadságért elesett szovjet katonák emlékműveit, sirjeit.

/folyt.köv./

10.12

15. kiadás 1960. október 28.

12 óra 30 perc

/bb 22. ünnepi műsorok...1. folyt./vm

több kerületben színvonalas művészi műsorral egybekötött ünnepséget tartanak. az első kerület dolgozói november 5-én a népművelési in-tézet székházában rendezik megemlékezésüket, a kőbányaiaknak a patáki istván művelődési otthonban, november 6-án sorra kerülő ünnepi estén - a megemlékező beszéd után - dunajevszkij: szabad szél című művét adja elő a máv északi járóműjavító vállalat együtte-se, a szak szervezettek fehérvári-uti művelődési házában az elkövetke-ző héten több kisebb üzem tart ünnepséget. a művelődési ház az mszbt-vel együttműködve dokumentációs kiállításban mutatja be a szovjetunió népeinek életét. a fővárosi szabó vln könyvtár kerületi fiókjai könyvkiállításokon szemléltetik lenin életművét, a nagy októberi szocialista forradalom jelentőségét. a kilencedik kerület három fiókkönyvtárának részvételével rövidesen megnyíló ferencvárosi könyvtári napok keretében a legújabb szovjet irodalmi alkotásokat ismertetik. az üzemi ismeretterjesztésben is helyet kap a nagy jelentőségű évforduló. lenin és magyarország címmel ismertetik a hazánkkal kapcsolatos lenini irodalmat és azt a konkrét politikai segítséget, amelyet lenin a tanácsköztársaság idején utmutatásait a magyar forradalomra nyújtott. a magyarok a nagy októberi szocialista forradalomban című előadás az első világháborúban orosz fogságba esett magyar katonáknak a proletár forradalom melletti kiállását mutatja be, s méltatja a fiatal szovjet hatalom oldalán vívott harcukat az imperialista intervencióval szemben./mti/

bb 24. sikernel oldották meg a legfontosabb fásítási feladatokat - új erdők, ligetek a főváros környékén, a balatonnál, a keleti fűcsatorna mentén

i so/j vm kf 1960. október 28.

az erdőgazdaságok dolgozói öt évvel ezelőtt célul tűzték maguk elé, hogy az ország egyes vidékein, így a főváros terüle-tén, a balaton környékén, tokaj-hegyalján, a rakaca-völgyében és a keleti-fűcsatornánál az átlagosnál gyorsabb ütemben oldják meg a fásítási feladatokat. fél évtized alatt a tervek nagyrészt sike-rült valóra váltaniok, és ezeken a területeken ma már új, fiatal erdők és ligetek növekednek.

budapest zöldövezetében

öt esztendő alatt a tervezett 4100 hektár helyett 5687 hektáron ül-tettek eseményeket és suhángokat az erdészek.

/folyt.köv./

16. kiadás

1960. október 28.

12 óra 15 perc

/bb 24. sikerrel oldották meg....1.folyt./vm

ezzel a tervfeladatot lényegesen túlteljesítették. munkájuk eredményeként gyarapítani lehet a fővárosi parkerdők számát, új kirándulóhelyeket nyithatnak meg budapest lakói előtt

a balaton környékén

1755 hektáron alakítottak ki új erdőket és ligeteket. ezzel nagymértékben elősegítették, hogy hazánk legszebb kiránduló vidékét, idegenforgalmi látványosságát „zöld keretbe”, foglalják. az új erdők és ligetek kialakítását megnehezítette, hogy az elmúlt években a földek nagyrésze az egyénileg gazdálkodók kezén volt. a fásításra, erdősítésre most kedvezőbbek a feltételek, így a balaton környékén erőteljes ütemben folytatják a csemeteültetést.

a rakaca-völgyében

a vizmosza, széljárta kopárosok talajának megkötése érdekében 258 hektárt erdősítettek. ezen a területen, az adottságoknak megfelelően, főleg fenyőt tölgyet és cserét telepítettek. az erdősítéssel egyidőben gondoskodtak a talaj megkötéséről, a vizmosások feltöltéséről is.

tokajhegyalján

692 hektáron telepítettek új erdőket és ligeteket. az erdőtelepítést a szőlészeti szakemberekkel egyetértésben végezték. a fák elültetésével nemcsak a talajvédelmi feladatok megoldását segítik elő, hanem növelni kívánják a levegő páratartalmát, s ezzel kedvezően befolyásolni a világhírű tokajhegyaljai szőlők aszusodását.

a keleti főcsatorna

mentén elsősorban nyárfát ültettek, hogy ezzel is elősegítsék a papiripar növekvő igényeinek kielégítését. a főcsatorna partjain, 20-30 méter szélességben, összesen 484 hektáron kerültek földbe a csemeték. a főcsatorna menti erdősávok kialakításáról a hazánkban járt külföldi erdészeti szakemberek a legnagyobb elismeréssel nyilatkoztak.

az ugynevezett „kiemelt”, fásításokat a következő években folytatják./mti/

17. kiadás

1960. október 28.

12 óra 50 perc

bb 23. a kőolajipar előreláthatólag 65.000-70.000 tonna olajjal túlteljesíti évi tervét

i szf/gk vm ki

1960. október 28.

amint közelodik az esztendő vége, mindinkább javulnak a kilátások, hogy az olajbányászat túlteljesíti 1960. évi tervét és tekintélyes olajtöbblettel járul hozzá a hároméves népgazdasági terv sikeréhez.

tavalyi kutatási és termelési eredményein felbátorodva 1960-ra 15 százalékos olajtermelés növekedést irányzott elő az iparág., mindjárt az év elejétől kezdve ennek megfelelő iramban dolgozott. az év közepe táján azonban váratlanul pillanatnyi készáru értékesítési és tárolási nehézségek zavarták meg az iparág munkáját. átcsoportosítással pótolták a tervteljesítésben jelentkező kiesést. félévkor már nem is hiányzott egyetlen tonna olaj sem. a harmadik negyedévben a helyzet tovább javult. szeptember végére dél-zalában az évi olajtermelési terv 82 százalékát, az alföldön pedig 90 százalékát teljesítették. nagylengyel az esedékes 75 százalék helyett csupán 74 százalékra teljesítette háromnegyedévi tervét. a furások átcsoportosítása, ütemének fokozása, az új kutak üzembehelyezésének meggyorsítása révén azonban szinte bizonyosra vehető, hogy a nagylengyeliek nemcsak teljesítik majd évi tervüket, hanem körülbelül 15.000 tonna olajjal túl is szárnyalják.

Lovásziban és budafán pillanatna sem szünetel a következő időszak fejlesztési munka. rétegrésztési eljárással megakadályozták a régi kutak hozamának csökkenését és most azon fáradoznak, hogy a jelenlegi termelést feloldósítsák. több új kutat is üzembehelyeznek. ilyen módon valószínűnek látszik a dél-zalai mezők termelése már elérte a bázakerettyei termelési szintet. új kutak üzembehelyezésével a termelés itt is gyorsan emelkedik és év végére 30-35 százalékos túlteljesítés várható.

mindent egybevetve, kilátás van rá, hogy az olajbányászok körülbelül 65.000-70.000 tonnával több olajat adnak majd a népgazdaságnak, mint amennyit az iparág 1960. évi terv feladatukként kitűzött./mti/

18. kiadás

1960. október 28.

12 óra 51 perc

bb 25. az állami hangversenyzenekar elutazott nyugat-európai turnéjára

t m/t r vm hk

1960. október 28.

a magyar állami hangversenyzenekar pénteken a kora reggeli órákban elutazott nyugat-európai koncert-körútjára. a 90 tagú együttest a keleti pályaudvaron meruk vilmos, a művelődésügyi minisztérium színházi-és zenei főigazgatóságának vezetője lakatos éva, az állami hangverseny és műsorigazgatóság vezetője, csillag miklós, a nemzetközi koncertiroda igazgatója és marton károly, az országos filharmónia igazgatója búcsúztatta. /mti/

11.15

bb 26. pénteken kilencvenöt vagon étkezési burgonya érkezett

in.j./j szb ká

1960. október 28.

a nagyvásártelapre pénteken reggel 145 vagon és 112 tehergépkocsi áru érkezett. a vagonszállítmányok így oszlottak meg: 95 vagon burgonya, 5 vagon vöröshagyma, 7 vagon fejeskaposzta, 2 vagon kelkaposzta, 5 vagon zöldpaprika, 1 vagon sütőtök, 3 vagon vegyeszöldség, 15 vagon alma, 5 vagon körte, 1 vagon szőlő, 1 vagon vegyes gyümölcs, 3 vagon citrom és 2 vagon vágottbaromfi.

pénteken hajnalban egész vonatrakomány /95 vagon/ étkezési burgonya jött, nagyjából a dunántulról. makó 5 vagon telerő hagymát, a hajduság pedig 7 vagon fejeskaposztát szállított. a makói hagymát kilónként 2-2.40, a fokhagymát 6.50-8.80, a lilá csemegehagymát pedig 3.60 forintért hozták forgalomba. /mti/

bb 27. a lotto nyerőszámai

otp szb ki

1960. október 28.

a 44. játékhetén sárvárnott a várkert szabadtéri színpadán négyezer főnyi közönség jelenlétében rendezték meg a lottosorsolást. szittal 4,089.535 szelvény vett részt a játékban, így egy-egy nyerőosztályra, 1,533.575 forint nyeremény jut. a kihuzott lottószámok a következők:

9, 15, 46, 48, 89.

a jövő heti tárgyjutalom sorsolásán a 44. heti lottószelvények vesznek részt. /mti/

11.36

19. kiadás

1960. október 28.

13 óra 05 perc

bb 23. gazdag oktatási és művelődési program várja télre a falusi lakosságot

i ie szb ká

1960. október 28.

a szövetkezeti gazdálkodás térhódítása nemcsak a falusi hátrók, szántóföldek térképét formálta át, alakítja a művelődési otthonok, iskolák falai között zajló életet is. az őszi munkák most még egész napra bőven adnak tennivalót a parasztnak, de a minisztériumokban, különböző intézményekben már készül a közeledő téli esték programja. soha ilyen széleskörű, tartalmas program nem várta még a tanulni, művelődni vágyó parasztokat és soha ennyi parasztember nem készült még a téli tanulásra, mint az idei őszön.

ötvenezer szövetkezeti tag a szakmunkásképző tanfolyamokon

a szocialista mezőgazdasági nagyüzemek fejlődő gazdálkodása, a gépesítés és kemizálás térhódítása mind több hozzáértést, szak tudást követel a fizikai dolgozóktól is, az apáról fiúra szállott sok tapasztalat, a kisparaszti gazdaságokban szerzett gyakorlat, bármilyen becses is, nem elegendő már, - ezt érzik azok a termelőszövetkezeti tagok is, akik felnőtt fejjel fognak hozzá, hogy mezőgazdasági szakmunkássá képezzék magukat. a szakmunkásképző tanfolyamokat a földművelésügyi minisztérium a hagyományos ezüstkalászos tanfolyam keretei között, de a amazokénál korszerűbb, bővebb tartalommal és lényegesen nagyobb számban szervezi meg. a kétéves tanfolyamok növénytermesztési, állattenyésztési és kertészeti szakosításuk, ezenkívül gazdasági számtanból, üzemtanból és mezőgazdasági gépészetből is nyújtanak alapismereteket. november végén, a nagy őszi munkák befejeztével 3000 ezüstkalászos tanfolyam indul a falvakban, - fele az állami gazdaságokban, fele a termelőszövetkezetekben. többszáz szövetkezetben két vagy három - különböző szakosításu - tanfolyamot is rendeznek. az eddigi jelentkezések szerint az ezüstkalászos tanfolyamoknak 45-50 ezer szövetkezeti gazda lesz a hallgatója. az ezüstkalászos tanfolyam két éves után következik a szakmunkás-vizsgára előkészítő - 12 szakma szerint specializált - tanfolyam. a régebbi ezüstkalászos gazdák közül ezeken már az idén 13.000 állami gazdasági dolgozó és 2.000-3.000 termelőszövetkezeti tag vesz részt.

/folyt.köv./

11.55

18. kiadás

1960. október 28.

12 óra 51 perc

bb 25. az állami hangversenyzenekar elutazott nyugat-európai turnéjára

t m/t r v m h k

1960. október 28.

a magyar állami hangversenyzenekar pénteken a kora reggeli órákban elutazott nyugat-európai koncert-körútjára. a 90 tagú együttest a keleti pályaudvaron meruk vilmos, a művelődésügyi minisztérium színházi-és zenei főigazgatóságának vezetője lakatos éva, az állami hangverseny és műsorigazgatóság vezetője, csillag miklós, a nemzetközi koncertiroda igazgatója és marton károly, az országos filharmónia igazgatója bucsuztatta. /mti/

11.15

bb 26. pénteken kilencvenöt vagon étkezési burgonya érkezett

in.j./j szb ká

1960. október 28.

a nagyvásártelapre pénteken reggel 145 vagon és 112 tehergépkocsi áru érkezett. a vagonszállítmányok így oszlottak meg: 95 vagon burgonya, 5 vagon vöröshagyma, 7 vagon fejleszkőposzta, 2 vagon kelkáposzta, 5 vagon zöldpaprika, 1 vagon süttők, 3 vagon vegyeszöldség, 15 vagon alma, 5 vagon körte, 1 vagon szőlő, 1 vagon vegyes gyümölcs, 3 vagon citrom és 2 vagon vágottbaromfi.

pénteken hajnalban egész vonatrakomány /95 vagon/ étkezési burgonya jött, nagyobb részt a dunántulról. makó 5 vagon telelő hagymát, a hajduság pedig 7 vagon fejleszkőposztát szállított. a makói hagymát kilónként 2-2.40, a fokhagymát 6.50-8.80, a lila csemegehagymát pedig 3.60 forintért hozták forgalomba. /mti/

bb 27. a lotto nyerőszámai

otp szb ki

1960. október 28.

a 44. játékhetén sárvárott a várkert szabadtéri színpadán négyezer főnyi közönség jelenlétében rendezték meg a lottosorsolást. ezúttal 4,089,535 szelvény vett részt a játékban, így egy-egy nyertes tílra, 1,533.575 forint nyereséget jut. a kihuzott lottószámok a következők:

9, 15, 46, 48, 89.

a jövő heti tárgyitalom sorsolásán a 44. heti lottószelvények vesznek részt. /mti/

11.36

19. kiadás

1960. október 28.

13 óra 05 perc

bb 28. gazdag oktatási és művelődési program várja télre a falusi lakosságot

i ie szb ká

1960. október 28.

a szövetkezeti gazdálkodás térnódítása nemcsak a falusi hátrók, szántóföldek térképét formálta át, alakítja a művelődési otthonok, iskolák falai között zajló életet is. az őszi munkák most még egész napra bőven adnak tennivalót a parasztnak, de a minisztériumokban, különböző intézményekben már készül a közeledő téli esték programja. soha ilyen széleskörű, tartalmas program nem várta még a tanulni, művelődni vágyó parasztnak és soha ennyi parasztember nem készült még a téli tanulásra, mint az idei őszön.

ötvenezer szövetkezeti tag a szakmunkás-képző tanfolyamokon

a szocialista mezőgazdasági nagyüzemek fejlődő gazdálkodása, a gépesítés és kemizálás térnódítása mind több hozzáértést, szak tudást követel a fizikai dolgozóktól is. az apáról fiúra szállott sok tapasztalat, a kisparaszti gazdaságokban szerzett gyakorlat, bármilyen becses is, nem elegendő már, - ezt érzik azok a termelőszövetkezeti tagok is, akik felnőtt fejjel fognak hozzá, hogy mezőgazdasági szakmunkássá képezzék magukat. a szakmunkás-képző tanfolyamokat a földművelésügyi minisztérium a hagyományos ezüstkalászos tanfolyam keretei között, de a amazokénál korszerűbb, bővebb tartalommal és lényegesen nagyobb számban szervezi meg. a kétéves tanfolyamok növénytermesztési, állattenyésztési és kertészeti szakosításúak, ezenkívül gazdasági számtanból, üzemenből és mezőgazdasági gépészetből is nyújtanak alapismereteket. november végén, a nagy őszi munkák befejeztével 3000 ezüstkalászos tanfolyam indul a falvakban, - fele az állami gazdaságokban, fele a termelőszövetkezetekben. többszáz szövetkezetben két vagy három - különböző szakosítású - tanfolyamot is rendeznek. az eddigi jelentkezések szerint az ezüstkalászos tanfolyamoknak 45-50 ezer szövetkezeti gazda lesz a hallgatója. az ezüstkalászos tanfolyam két éves után következik a szakmunkás-vizsgára előkészítő - 12 szakma szerint specializált - tanfolyam. a régebbi ezüstkalászos gazdák közül ezeken már az idén 13.000 állami gazdasági dolgozó és 2.000-3.000 termelőszövetkezeti tag vesz részt.

/folyt.köv./

11.55

20. kiadás

1960. október 28.

13 óra 10 perc

bb 28. /gazdag oktatási... folyt./- szb

több mint tízezer „levelező technikus,,

a középfoku mezőgazdasági szakképzés is sok falusinak ad tanulnivalót a téli estékre. januárban - a falu „legráérősebb,, időszakában - vizsgázik a mezőgazdasági technikumok csaknem hat-ezer levelező-tanulója, zömében állami gazdaságok, gépállomások, termelőszövetkezetek dolgozói. februártól majdnem megkétszereződik, tízezer fölé emelkedik a levelező-hallgatók száma. az eddigi 19 mellé újabb 58, termelőszövetkezetbe kihelyezett technikum osztály csatlakozik, átlagosan 40- hallgatóval.

mindinkább igénye a falunak, hogy a mezőgazdaság problémáit magasabb, tudományos színvonalon is megismerje. ezt az igényt elé-gítik ki az agrártudományi egyesület előadásai, ankétjai, amelyek elsősorban a szakemberekhez szólnak, de mind több szakképzettség-gel még nem rendelkező termelőszövetkezeti vezető érdeklődését is felkelítik. a tél folyamán mintegy 400 ilyen előadásra, ankét-ra kerül sor, főképpen az egyes tájak speciális problémáinak megvitatá-sára. az egyesület az idén kiterjeszti azt a tavaly már jól bevált módszert is, hogy a nagyobb mezőgazdasági üzemekbe egyszerre több szakembert küld ki, akik a helyi gazdálkodást érintő minden fonto-sabb kérdésről előadást és konzultációt tartanak. az idei télre tervezett száz üzemi előadás közül sokat már termelőszövetkezetek-ben rendeznek.

25.000 ismeretterjesztő előadás a falvakban

a szervezett mezőgazdasági oktatás különféle formái, - nagy számuk ellenére is - csak kis részét ölelik fel a falu téli okta-tási-művelődési programjának. a paraszti lakosság szélesebb köréi-hez az ismeretterjesztő előadások szólnak. a tanácsok, a hazafias népfront és a tömegszervezetek mellett ezekről elsősorban a tudó-mányos ismeretterjesztő társulat gondoskodik. tavaly 14.000 elő-adást rendezett a falvakban, - az 1960-61-es időnyre, a megnöve-kedett érdeklődést figyelembe véve, 25.000-et terveznek. jelentős része ezeknek is mezőgazdasági jellegű. a nagyüzemekben szabadaka-démiákat is tartanak, összefüggő előadássorozatokat rendeznek egy-egy átfogó kérdésről. az ismeretterjesztő társulat az idei télre már többszáz termelőszövetkezettel köt szerződést ilyen akadémia megrendezésére, főleg közgazdasági, üzemszervezési témákról, hiszen ez adja a legtöbb segítséget a kialakuló nagyüzemek vezetőinek, tag-jainak. az ismeretterjesztő előadásokon a mezőgazdasági kérdések en kívül helyet kap szinte minden - művészeti, természettudományi, egészségügyi, és egyéb - téma, amely a paraszti lakosság műveltsé-gét gyarapítja, s érdeklődésére tarthat számot. /mti/

12.10

21. kiadás

1960. október 28.

13 óra 31 perc

bb 29. a kisiparosság munka- és anyagellátottságával, az adózás-sal, a tanulóképzéssel foglalkozik a kioszt választmánya

t sz/j szb ká

1960. október 28.

pénteken a kiosz. sörház utcai székházában megkezdődött a szer-vezet országos választmányának, a kisiparosság vezetőinek kétnapos tanácskozása. a választmányi ülésen - amelyen részt vettek az mszmp a könnyűipari minisztérium, a z okisz és a szakszervezetek képvis-elei - dr. gervai béla, a kiosz elnöke számolt be a szervezet elmúlt félévi munkájáról, a kisiparosság helyzetéről, munka- és anyagellá-tottságáról, az adózás, a tanulóképzés kérdéseiről.

- a kiosz nyilvántartása szerint az év elején 91.000 kisiparos volt az országban - mondotta dr. gervai béla. - számuk szeptember 30-ig 85.952-re csökkent. ez idő alatt 2.017 új iparjogosítványt adtunk ki. ebben az évben 3.441 kisiparos lépett be szövetkezetek-be, valamivel kevesebb, mint tavaly.

a kisiparosság munka-ellátottsága, foglalkoztatottsága általá-ban jó. hasznosnak bizonyultak azok a kezdeményezések, amelyeknek az volt a céljuk, hogy a kisiparosok minél jobban a lakosság szolgál-tatában álljanak. sok kisiparos foglalkozik export-megrendelések tel-jesítésével is. a munkát közvetítő kefi utján ebben az évben 40 mil-lió forint értékű terméket készítenek exportra, 10 millió forint értékűvel többet, mint tavaly. a kisiparosság anyagellátása a tava-lyi, tavalyelőtti szinten van, általában kielégítő, többnyire az épi-tő kisiparosok anyagellátását nem tudtuk teljes mértékben megoldani. az ebben az évben kiutalt és az öntevékenyen beszerzett anyagok ér-téke mintegy 240 millió forint.

a helyi tanácsoknak és a kiosz-nak az a törekvése, hogy a falusi lakosság kisipari ellátottságát javítsák, mindaddig nem járt kellő eredménnyel. megyénként általában 80-100-ra tehető a még szük-séges, különböző szakmabeli kisiparosok száma. több budapesti külső kerületben is több cipész, fodrász, szabó kisiparosra lenne szükség.

jelentéken javul a kisiparosságnak az állampolgári kötelezettség teljesítése iránti felelősségérzete, amely megmutatkozik az adózás-nál is.

a magánkisiparban mutatkozó spekulációs jelenségek elleni har-cot vizsgálva megállapíthatjuk - mondotta a kiosz elnöke a to-vábbiakban, - hogy a spekulációs lehetőségek a fejlődés arányban szűkülnek. /folyt.köv./

12.20

22. kiadás

1960. október 28.

15 óra — perc

bb 29. /a kisiparosság munka-... folyt./- szb

csökkent a törvénytörők száma, van azonban egy réteg, amely könnyen spekulánssá válhat. azokra gondolunk, akik előleget vesznek fel és nem tartják be a szállítási határidőket. ez különösen a butorszak-
mában fordul elő. a szakosztály vezetőségének az a véleménye, hogy ilyen kisiparosokra sincsen szükség.

a kisiparosok gondoskodnak a szakmi utánpótlásról is. az ipari-
tanuló-szerződtetések száma az idén meghaladta a várkozást, a kü-
lönböző szakmákban több mint 5000 új tanulót szerződtettek a kis-
iparosok.

a beszámoló után megkezdődött a vita, amelyet szombaton folytat-
nak. /mti/

..-

12.23

bb 30. tizezer hold erdő bugacon

i so/tr vm ká

1960. október 28.

az országos erdészeti főigazgatóság meghívására a mező-
gazdasági újságírók egy csoportja látogatta meg bugacot, ahol az
erdészeti szakemberek bemutatták milyen hatalmas változásokat sike-
rült elérniük a korábban terméketlen ősbörökös homokbuckákon.
a bugaci pusztán eddig tizezer hold erdőt telepítettek. sikerült
megfelelő módszert kidolgozni a legkedvezőtlenebb vízellátású
homokdombok megkötésére is. a fenyőcsemetéket árkos ültetési eljá-
rással telepítik, mert így több csapadékot kapnak és védve vannak a
cserebogár-pajor kártételétől is. a bugaci pusztán ültetett fenyő-
csemetéknél 90 százalékos megmaradást sikerült elérni, ami országo-
san is kiváló. az erdészek most az úgynevezett kisasszonyerdei buc-
kák fásítására készülnek.

a bugac idegenforgalmát a jövőben a vadászati lehetőségek
fokozásával is fellendítik: nevelő telepen szaporítják el az új
körülmények között már ezen a vidéken is meghonosítható fácánt.
/mti/

12.40

23. kiadás

1960. október 28.

15 óra — perc

bb 31. időjárásjelentés

tn szb

1960. október 28.

a meteorológiai intézet jelenti október 28-án, pénteken 13
órákor:

többfelé eső

európában a spanyolországi, angliai és baltikumi alacsony
légnyomású képződményekkel kapcsolatban többfelé felhőssé,
szellessé és csapadékosná vált az idő. a kárpát medence és a
balkán félsziget időjárása viszont egy gyneg balkáni anticik-
lon hatására volt derültebb és szárazabb. a hőmérsékleti viszo-
nyokra viszont az jellemző, hogy míg a volga középső folyása
mentén a hőmérséklet napközben is 2-4 fokkal a fagypont alatt
maradt, addig romániában és bulgáriában még mindig többfelé 25
fok fölé emelkedett a hőmérséklet. hazánkban tegnap változóan
felhős volt az idő, de már csak néhány helyen hullott jelenték-
telen mennyiségű eső. a napsütés időtartama északkeleten 2-7,
máshol azonban 6-10 óra volt. a hőmérséklet napközben 16-20 fok-
ig emelkedett, ma hajnalra pedig 2-9 fokra hűlt le a levegő.
nyugaton és északon néhány helyen gyenge talajmenti fagy volt.
budapesten csújtörtökön a hőmérséklet napi középértéke 13.6
fok volt, a sok évi átlagnál 5.1 fokkal magasabb.

ma 12 órak budapesten a hőmérséklet 14 fok, a tengerszint-
re átszámított légnyomás 763 milliméter, alig változik.

várható időjárás szombat estig: felhős, ködös idő. sokfelé
eső. mérsékelt, holnap elsősorban a dunántúlon élénkítő dékkel e-
ti, déli szél. az éjszakai lehűlés gyengül. várható legalacsonyabb
éjszakai hőmérséklet 6-10, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap
13-17 fok között. a duna vízállása ma reggel: 331 centiméter. /mti/

..-

mti belföldi hírek

24. kiadás 1960. október 28. 16 óra 40 perc

bb 32. a felszabadulás óta 250 emlékművet, szobrot, emléktáblát helyeztek el a fővárosban

im/keszbsr 1960. október 28.

a felszabadulás tavasza óta ez év őszéig 250 emlékművel, szoborral, emléktáblával gazdagodott a magyar főváros képe - a két-százötvenedik a magyar szabadságért elesett hősök köztársasági téri emlékműve. a kegyelet és emlékezés bronzba öntött, kőbe és márványba vésett jelai között az elsők voltak a felszabadító harcokban elesett szovjet hősök emlékművei, szobrai a város terein, a temetőkben, míg a gellért hegy ormára helyezett emlékmű népünk hátlóját hirdeti.

a másfél évtized alatt megsokasodott képzőművészeti alkotásokat legjelesebb szobrászaikon kívül fiatal művészek hosszú sora készítette. városzerte új szobrok és táblák emlékeztetik a járókelőket népünk szabadságharcainak nagyjaira, dózsa györgyre, szondy györgyre, nákóczi ferencre, zrinyi miklósrá, vak bottyánra, kossuth lajosra és táncsics mihályra.

a magyar munkásmozgalom, a tanácsköztársaság és az illegális küzdelmes évtizedeinek számos hőszemélye kapott már emléktáblát, szobrot a fővárosban például frankel leó, kun béla, alpári gyula, ságvári endre, hámán kató, braun éva, landler jeno, szabó ervin, czabán samu, schönherz zoltán, stromfeld aurél, szilái imre, first sándor, kulich gyula, pataki istván, martos flóra, zalka máté, a kmp megalakulásának 40. évfordulója és a kommunista sajtó jubileuma alkalmából megjelölték a házakat, melyekhez a magyar munkásmozgalom egy-egy nevezetes eseménye fűződik. a kerepenci temetőben a munkásmozgalom halottainak síremléke jelzi az utódok hátlóját és kegyeletét. emellett emléktáblát, szobrot állítottak a nemzetközi munkásmozgalom és a békeharc olyan élharcosai emlékének mint georgi dimitrov, nikosz beloiannis és frederic joliot-curie.

/folyt.köv./

14.22

mti belföldi hírek

25. kiadás 1960. október 28. 16 óra 40 perc

bb 32. /a felszabadulás óta... folyt./- szb

a magyar irodalom, művészet és tudomány számos kiemelkedő alakjának állított emléket népi demokráciánk. fővárosunkban így kapott szobrot vagy emléktáblát az elmúlt másfél évtizedben például ady endre, krudy gyula, bartók béla, liszt ferenc, petőfi sándor, mórlicz zsigmond, gelléri a. endre, somlyó zoltán, kaffka margit, kölcsy ferenc, józsef attila, eötvös loránd, dési-huber istván, bánki donát, s a városligeti művész-sétányt már husznál több magyar író, tudós, művész mellszobra díszíti. a külföldi klasszikusok közül megemlékezünk például leonardo da vinciről, haydnról, puskinról és bertiozról. ezenkívül számos díszítő szobor, dombormű került közterekre, nagy lakónegyedek környékére, új házak falára. /mti/

bb 33. a mahart-közli,

k hbj/tm szb ki 1960. október 28.

hogya a munkaszüneti napokon budapestről 6.30 órakor induló és szőlővárosig közlekedő hajójárat október 30-án, míg a budapestről naponta 7.30 órakor induló és dömösig közlekedő hajójárat október 31-én közlekedik utoljára. /mti/

ik

14.26

R

mti belföldi hírek

26. kiadás 1960. október 28. 16 óra 55 perc

bb 34. évente több mint hétszázmillió forint kárt okoz a korrozio - a védekezés egységes irányítását javasolták és új védelmi eljárásokat ismertettek a gépipari tudományos egyesület ankétján

t szf/gg szb ki 1960. október 28.

a gépipari tudományos egyesület rendezésében kétnapos ankét kezdődött pénteken a technika házában a fém-rozsdásodás és a korrozio egyéb fajtáinak megelőzéséről.

nagyszámu kutató és üzemi szakember jelenlétében dr. Lettner ferenc műszaki egyetemi tanár, az egyesület korrozio szakosztályának elnöke nyitotta meg a tanácskozást. elmondotta, hogy a nehézipari kutató intézet számításai szerint magyarországon évente több mint hétszázmillió forint kárt okoz a korrozio; pusztítja a gépalkatrészeket, üzembavarokat idéz elő. benne foglaltatnak ebben az összegben azok a kiadások is, amelyeket a gépi berendezések gyakori újrafestésére és más módon való megvédésére fordítanak. pár éve még akadtak szakemberek, akik nem ismerték fel a korrozio nagy népgazdasági kárát és a védekezés fontosságát. a helyzet azonban javul, az elmúlt évhez viszonyítva az idén 45 százalékkal emelkedett a kutatásnak és a védekezésnek szánt összeget, a kutatók száma pedig 70 százalékkal nőtt. de még mindig nincs a védekezésnek gazdája, a különböző szervek egymástól függetlenül, szétszórtan működnek. a korrozio elleni küzdelem nem szorítkozhat egyetlen miniszteri tárcára, jelen esetben a kohó- és gépipari minisztériumra, hiszen a veszedelem túlnő a gépipar területén. tárcaközi bizottságra lenne szükség, amely a védelmet egységesen irányítja és szervezi.

dr. holló méria, a magyar tudományos akadémia műszaki-fizikai intézetének tudományos munkatársa, a gépipari tudományos egyesület korrozio szakosztályának tevékenységéről számolt be, majd megkezdődtek a szakelőadások, amelyek a korrozio elleni védekezés új kutatási eredményeit ismertették. az előadásokat vita követte. a tanácskozást szombaton folytatják. /mti/

14.51

Se

R

mti belföldi hírek

27. kiadás 1960. október 28. 16 óra 55 perc

bb 35. külföldi meteorológusok látogatása a dunántúli obszervatóriumokban

vid szb ká 1960. október 28.

az országos meteorológiai intézet ünnepi ülésére hazánkba érkezett külföldi szakemberek pénteken ellátogattak a dunántúli obszervatóriumokba. a vendégek dr. dési frigyos, az országos meteorológiai intézet igazgatójának kíséretében megtekintették a martonvásári agrometeorológiai obszervatóriumot, majd a siófoki időjárásjelző állomást. tihanyban a geofizikai obszervatórium munkájával ismerkedtek meg. /mti/

--

bb 36. megkezdődött a termelészövetkezeti tagok rendszeres üdültetése heves megyében

vid ká/j szb ká 1960. október 28.

heves megyében megkezdődött a termelészövetkezeti tagok rendszeres üdültetése. az első vendégek már megérkeztek a paradfürdői vasutas üdülőbe, ahol a tarnamenti és a mátra-aljai termelészövetkezeti gazdák 10-10 napot töltenek pihenéssel. az első csoport tagjait, akik életükben először üdülnek, a megye párt és tanácsi vezetői köszöntötték. az üdülés teljesen díjtalan, a költségeket a termelészövetkezeti tagok biztosítási és önszegélyezési csoportja viseli. a tél folyamán 10 napos turnusokban, összesen 150 heves megyei termelészövetkezeti gazda részeseül ingyenes üdülésben. /mti/

--

15.33

bb. 37. a mezőkovácsházi járási termelészövetkezetekről tanácskoztak a békés megyei képviselők

vid ká/gy/fm 1960. október 28.

az országgyűlési képviselők békés megyei csoportja pénteken mezőkovácsházán tartott tanácskozást. fő napirendi pontként a járás 46 termelészövetkezetének helyzetét vitatták meg. az ülésen résztvett a párt és a tanács járási képviselője, továbbá több termelészövetkezeti elnök. a beszámoló többek között megemlítette, hogy a mezőkovácsházi járás termelészövetkezetei ebben az évben 30 millió forintot fordítanak építkezésre, harminc termelészövetkezeti építőbrigád főleg bontott anyagból sok új ólat, istállót létesített.

/folyt. köv./

16.25

KE

W

mti b e l f ö l d i h i r e k

28. kiadás 1960. október 28. 17 óra 40 perc

bb. 37. / a mezőkovácsházi járási... 1. folyt. / gy

a jószágállományt annyira szaporíthatják, hogy jövőre saját szilóállományból hizlalhatnak. a termelőszövetkezeti elnökök elmondották, hogy az eredményes gazdálkodás egyik kulcskérdése a jó munkaszervezés. ahol tavasztól késő őszig jól szerveztek meg minden munka-folyamatot - a véggyházi szabadság, a mezőkovácsházi új alkotmány és még több termelőszövetkezetben - a szárazság ellenére magas termésátlagokat értek el. sok szó esett a jó vezetés fontosságáról is. szobek andrás, az elnöki tanács tagja javasolta, hogy a jó termőtalajjal rendelkező járásban fordítsanak nagyobb gondot a táj jellegének legjobban megfelelő növények és állatok termesztésére, illetve tenyésztésére.

/mti/

bb. 38. pótolják elmaradásukat az ózdi martinászok
vid sl/te/gy 1960. október 28.

az ózdi kohászati üzemek martinászai a rekonstrukciós munkák, továbbá a kemencejavítások elhúzódása miatt az első félévben elmaradtak a terv teljesítésében, a nyár derekán még mintegy hatezer tonna acéllal tartoztak. a gyárban megvitatták a teendőket és számos műszaki intézkedést vezettek be. elhatározták, hogy november 7-ig felszámolják az elmaradást és az év végéig ötezer tonna acélt gyártanak terven felül. a műszaki vezetők azóta fokozott gonddal figyelnek a betétanyag adagolására, a berendezések jobb kihasználására. a fenékjavítások technológiáját módosították, a korábbi kilenc nap helyett most hét naponként végzik a javítást, hogy a termelés biztonságosabb legyen. a javítási munkáknak egy részét gépesítették. a martinászok most héttized tonnával több acélt csapoltak óránként, mint azelőtt, s így a felajánlott határidő előtt pótolják elmaradásukat. hatezer tonnás adósságukat felszámolták, sőt péntekig csaknem kilencszáz tonna acélt gyártottak terven felül. a szocialista munkaversenyben a 2-es számú kemencénél dolgozó várhegyi, kovács és barczi olvasztár-brigádok kerültek az első helyre, amelyek az üzemi átlagnál egy tonnával több acélt olvasztottak óránként.

/folyt. köv./
866
16.35

ME

mti b e l f ö l d i h i r e k

29. kiadás 1960. október 28. 18 óra 30 perc

bb. 38. /pótolják elmaradásukat... 1. folyt. / gy

az ózdi martinászoknak nagy segítséget nyújtottak a vas-kohászati kemenceépítő vállalat dolgozói, akik október második felében 76 órával a határidő előtt építették át a 4-es számú martin-kemencét, s az időnyereség több mint ötszáz tonna acél gyártását teszi lehetővé.

az ózdi martinászok most módosították eredeti vállalatjukat, ötezer helyett hatezer tonna acélt akarnak gyártani idei tervükön felül, elhatározták, az acél minőségében mutatkozó hibák megszüntetését is, további eredményeik megalapozására november 1 és 10-e között ünnepi műszakot tartanak.

/mti/

bb. 39. megtárgyalta az 1961 évi költségvetést szombathely városi tanácsa

vid fm/ke/gy/fm 1960. október 28.

pénteken ülést tartott a szombathelyi városi tanács. az ülésen megtárgyalták az 1961 évi költségvetési javaslatot. a költségvetés előirányzatait kiss józsef, a városi tanács pénzügyi osztályának vezetője ismertette. a költségvetési kiadás 65.9 százaléka szociális, egészségügyi és kulturális, 25.6 százaléka pedig gazdasági célokat szolgál. kulturális célokra 23 581 000 forintot irányoztak elő. ebből általános iskolákra több mint tízmillió forintot, a gimnáziumokra 2 716 000 forintot, a diákotthonokra, napköziotthonokra mintegy négy- és félmillió forintot, a művelődési otthonok fenntartására 391 000 forintot fordítanak. az öt területi bölcsőde működésére 1 731 000 forintot költenek. az öt bölcsődében 178 gyermek ellátásáról gondoskodnak. az utak, hidak felújítására, parkok, fürdők fenntartására, a közvilágításra is nagy gondot fordítanak. az aszfaltos gyalójárdát 9 660 négyzetméterrel, a parkok területét 2 929 négyzetméterrel, a közvilágítást 211 új lámpával növelik, s jelentős mértékben fejlesztik a kommunális szolgáltatásokat, s a helyiipart.

a beszámoló tételnek vita követte, majd a városi tanácsülés a költségvetést jóváhagyta.

/mti/

16.59

ME

mti belföldi hírek

30. kiadás

1960. október 28. 18 óra 45 perc

bb. 40. hangversenyeket rendeznek a miskolci üzemek művelődési otthonai

vid fm/ke/gy/fm

1960. október 28.

Miskolcon évről-évre nő a zenekedvelők tábora. néhány éve még csak 200-300 hallgatója volt egy-egy hangversenynek, az idén már 500-600. a miskolci üzemekben 9 zenei szakkör működik, több mint másfélt ezer taggal. a komoly zene megszerettetésére és az iránta megnyilvánuló igény kielégítésére a miskolci üzemek művelődési otthonai a téli hónapokban hangversenysorozatot tartanak. a hangversenyeken a klasszikus zeneművek mellett az opera irodalom gynögyszemeit, valamint a modern zenét ismertetik meg a hallgatósággal.

az első hangversenyt csütörtökön rendezték meg a diósgyőri Lenin kohászati művek dolgozóinak Bartók Béla művelődési házában, erkell Ferenc születésének 150. évfordulója alkalmából. a Lenin kohászati művek szimfónikus zenekarának közreműködésével a miskolci nemzeti színház művészei adtak elő részleteket a nagy magyar zeneszerző műveiből.

az üzemi hangversenysorozat pénteken folytatódott. a máv művelődési otthonában olasz operaszíndarabot rendeztek. a hangversenysorozatot novemberben folytatják.

/mti/

..

bb. 41. a Levéltár munkájáról tárgyalt a szabócs-szatmár megyei tanács végrehajtó bizottsága

vid fm/ke/gy/fm

1960. október 28.

a szabócs-szatmár megyei tanács végrehajtó bizottsága pénteki ülésén többek között a megyei Levéltár munkájáról tárgyalt. a Levéltár anyaga igen értékes. a legrégebbi irat 1301-ből származik, a Levéltár működése a felszabadulás előtt inkább csak az anyagok begyűjtésére, másolására, szakvéleményadásra szorítkozott. most elsősorban mint kulturális és tudományos jellegű intézmény működik. többek között eredményesen segíti a középiskolai oktató-nevelő munkát. a különböző tudományos intézmények és egyetemek szakemberei, középiskolai tanárok, népművelési vezetők gyakori vendégei a Levéltárnak. az ott levő anyagok: talajtérképek, műszaki rajzok közrebocsátásával az építkezéseknél, vízszabályozási eljárásoknál gyakran tetemes összeget takarítanak meg.

/folyt. köv./

17.00

ME

N

mti belföldi hírek

31. kiadás

1960. október 28. 18 óra 45 perc

bb. 41. / a Levéltár munkájáról... 1. folyt./

a végrehajtó bizottság határozata szerint a jövőben még inkább a dolgozók és fiatalok nevelésének szolgálatába állítják az intézményt. rövidesen bizottság alakul a kutatásokkal foglalkozó szakemberekből. a bizottság részletes programot készít a Levéltárban található értékes történelmi vonatkozású anyagok feldolgozására, ismertetésére, kiállítások rendezésére.

/mti/

..

bb. 42. román nemzetiségi társadalmi bizottságok tanácskozási gyűlése

vid fm/ke/gy/fm

1960. október 28.

pénteken ülést tartott a magyarországi románok demokratikus szövetségében megalakult kulturális társadalmi bizottság és a pedagógus tanács a gyulai hazafias népfrent-bizottság klubjában. a tanácskozáson békés, hajdu-bihar és csongrád megye nemzetiségi községeinek, valamint a párt, a tanács és tömegszervezetek, a hazafias népfrent-bizottságok képviselőinek jelenlétében szilágyi Péter, a magyarországi románok demokratikus szövetségének főtitkára a szövetség új munkatervét és feladatait ismertette, tuka József, a művelődésügyi minisztérium nemzetiségi osztályának főelőadója pedig az iskolareform, az oktatási irányelvek jelentőségéről tartott előadást.

/mti/

..

bb. 45. orvosok békegyűlése Egerben

vid fm/ke/gy/fm

1960. október 28.

dr. Doloschall Frigyes egészségügyi miniszter pénteken Egerben látogatott és résztvett a hazafias népfrent megyei bizottsága által rendezett orvosi békegyűlésen. a miniszter tájékoztatót tartott az időszerű kül- és belpolitikai kérdésekről.

/mti/

..

17.15

ME

R

32. kiadás

1960. október 28.

18 óra 50 perc

bb. 43. a fiatal értelmiségiek helyzetéről tanácskozott a kisz komárom megyei bizottsága

vid fm/ke/gy/fm

1960. október 28.

a kisz komárom megyei bizottsága megvizsgálta a megyében dolgozó sok ezer fiatal értelmiségi helyzetét. a vizsgálat tapasztalatai alapján szükséges tennivalókat pénteken tatabányán kibővített megyebizottsági ülésen beszéltek meg, amelyen résztvettek orvosok, pedagógusok, a bányák és üzemek fiatal műszaki dolgozóinak képviselői, mikula józsef, a kisz megyei agit. prop. titkára elmondotta, hogy az értelmiségiek anyagi helyzetét kielégítőnek találták a megyében. számos fiatal fontos borsztásban dolgozik és jól megállja a helyét. a napi munka elvégzésén kívül egyre több értelmiségi kapcsolódik be a társadalmi munkákba, segítik a párt és a kisz-szervezet célkitűzéseit.

a tanácskozáson több határozatot hoztak a fiatal értelmiségiek munkájának fokozottabb segítésére. így például megállapították, hogy sok közöttük az ujtó, de önálló, tudományos kutató munkával kevesen foglalkoznak. ezért a kisz megyei bizottsága javasolja az üzemek, vállalatok vezetőinek, hogy bízzák meg a fiatalokat önálló kísérletekkel, indítsanak számukra szakmai pályázatokat. azzal is segítik a fiatal műszakiak fejlődését, hogy idegennyelvű tanfolyamokat és szakmai tanulmányi kirándulást szerveznek részükre az ország jelentősebb ipari vidékeire. elhatározták továbbá, hogy találkozókra hívják meg a különböző rétegi értelmiségieket, továbbá a nem termelő munkában dolgozó értelmiségieket és a munkásfiatalokat. a megyei és járási kisz-bizottságoknál rövidesen megalakítják a fiatal értelmiségiek tanácsát, amely rendszeresen foglalkozik problémáikkal, segíti szakmai fejlődésüket és erősíti a kapcsolatot a kisz és az értelmiségiek között.

/mti/

bb. 46. magyar olajipari szakemberek tanulmányutja olaszországban

i szf/gg/gy/ki

1960. október 28.

bese vilmosnak, a kőolajipari tröszt vezérigazgatójának vezetésével küldöttség utazott olaszországba. a magyar szakemberek az olajkutatás és termelés módszereit tanulmányozzák.

/mti/

17.35

KG

33. kiadás

1960. október 28.

19 óra 35 perc

bb. 44. további fejlődés várható jövőre az ibusz idegenforgalmában

t tz/tm/gy/ki

1960. október 28.

pénteken a magyar ujságírók országos szövetségének székházában lánczos jános, az ibusz vezérigazgatója tájékoztatta a sajtó képviselőit belföldi és nemzetközi idegenforgalmunk idői eredményeiről és az 1961-re várható további fejlődéséről.

amint elmondotta, az év első kilenc hónapjának adatai szerint a belföldi idegenforgalom legnagyobb részét az autóbusszos különjáratok bonyolították le: 31 584 különjárat majdnem egy és negyedmillió utassal összesen több mint négy és félmillió kilométert futott be, ha tehát az egész utat egyetlen autóbussz járta volna be, 117-szer kerülhetne volna meg a földet az egyenlítő körül. szeptember végéig 463 különvonat több mint 380 000 utast szállított legszebb kirándulóhelyeinkre, 201 különvonat a fővárosból, 262 pedig vidéki városokból indult. ugyanebben az időben 40 különhajós kirándulást szerveztek több mint öt és félezer utassal, ezenkívül megrendeztek 19 országos nyaralótúrát is. az üdülővendég-szolgálat révén pedig több mint 63 000-nen jutottak összesen csaknem 330 000 nap üdüléshez.

a jövő évre az ibusz a belföldi idegenforgalom további bővítését tervezi. elsősorban az autóbusszjáratok számát növelik mintegy 20 százalékkal, és a kirándulásokat új utvonalaikra is kiterjesztik. ujtás lesz, hogy a nagyobb szakszervezeti üdültetési központokból is indítsanak autóbusszos különjáratokat a környék megismerésére. a különvonatok már eddig is teljes mértékben igénybevételek a vasúti szállítás teljesítőképességét, azokat szaporítani nem lehet, de fokozni kívánják az utazás kulturáltságát.

a nemzetközi idegenforgalom is emelkedett az idén az előzőkhöz képest. szeptember 30-ig a szocialista országokból több mint 50 000 turista érkezett hazánkba és itt eltöltött napjaik száma meghaladta a 210 000-et. az év hátralévő részében még körülbelül 5 000 baráti látogatóra számíthatunk. tőlünk viszont ebben az időben 36 000-nél több kiránduló töltött el a baráti országokban ugyancsak több mint 200 000 napot. jövőre a szocialista államok tengerparti fürdőibe és más üdülőhelyeire hozzátöltőleg 70 000 magyar turista utazhat és körülbelül 80 000 vendéget várunk ezekből az országokból.

/folyt. köv./

17.50

h

bb. 44. / további fejlődés.... 1. folyt./ gy

a kapitalista országokkal is tovább erősödik idegenforgalmi kapcsolatunk. kirándulóink elsősorban ausztriát, franciaországot és olaszországot keresik majd fel. az ibusz mindenekelőtt a bécsi utak számát szaporítja. idegenforgalmunk a nyugati államokkal 1961-ben az idei adatokhoz képest hozzávetőleg 50 százalékos emelkedést ér majd el.

/mti/

bb. 47. befejezti idői tervét a salgótarjáni erőmű
vid sl/te/gy/li 1960. október 28.

a salgótarjáni erőmű az év eleje óta több mint tízmillió kilowattóra villamosenergiát adott esedékes tervén felül az országos hálózatnak és ezzel több mint két hónappal a határidő előtt teljesítette 1960-as tervét. sikerüket nagymértékben elősegítette, hogy az erőmű kazánjainak és gépcsoportjainak éves javításakor csaknem félhónapos időnyt szereztek, a megjavított gépekkel a tervezettnél is jobb hatásfokot érték el. az elmúlt háromnegyed évben átlagosan 150 kalóriával csökkentették az egy kilowatt energia előállításához szükséges szénmennyiséget. az év hátralévő szakában 15 millió kilowattóra villamosenergiát termelnek tervén felül a salgótarjáni erőmű dolgozói.

/mti/

bb. 49. időjárásjelentés

gg/gy/li

1960. október 28.

a meteorológiai intézet jelenti október 28-án, pénteken délután 13 órakor:

sokfelé eső

várható időjárás szombat estig: felhős, ködös idő. sokfelé eső. mérséklet, holnap elsősorban a dunántúlon élénkülő délkelti, déli szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton 13-17 fok között.

/mti/

17.25

bb. 48. a községfejlesztési eredményekről, az egészségügyi ellátás javításáról tárgyalt a pest megyei tanács

t áe/áe/gy/fm

1960. október 28.

pest megye tanácsa pénteken ülést tartott. a tanácsülés a végrehajtó-bizottság jelentése alapján megvizsgálta a községfejlesztés helyzetét és a tervek végrehajtását, megtárgyalta a termelőszövetkezeti városok és községek egészségügyi ellátottságát és a megye közbiztonsági helyzetét.

pest megye 18 községének és 4 városának fejlesztésére az idén 120 millió forintot költenek - 30 millió forinttal többet, mint az elmúlt esztendőben, ezt az emelkedést főként a lakosság nagyobb aktivitása, a társadalmi munka nagyobb mértéke tette lehetővé: szeptember végéig 24 000 pest megyei lakos majdnem 5 millió forint értékű, önkéntes közérdekű munkát végzett a községfejlesztés terveinek megvalósításában. a fejlődés jelentős tényezője, hogy - az előző évek gyakorlatával ellentétben - az idén az építkezések majdnem háromnegyed részét helyi anyag felhasználásával végezték, ami lehetővé tette a munkák gyorsabb és olcsóbb kivitelezését. ilyen módon a lakosság anyagi hozzájárulásával és az állam erőforrásainak felhasználásával az év végéig elkészült 10 kilométer közút, 104 kilométer járda, 40 kilométer vízvezeték, 122 kilométer villanyhálózatbővítés, 41 000 négyzetméter parkosítás, 24 furott kut, 13 orvosi rendelő és lakás, 14 iskolai tanterem, 22 művelődési ház és más közérdekű létesítmény.

a tanácsülés utasította a végrehajtó-bizottságot, hogy készítsen tervet a társadalmi munkában különösen kiváló dolgozók kitüntetésére és a községfejlesztés érdekében szólítsa versenyre a helyi tanácsokat. a jövő évi tervek összeállítását a következő hetekben minden községben megtárgyalják a lakossággal. a jövő évi építkezések gyorsabb lebonyolítása érdekében a járási tanácsok vándor-építőbrigádokat szerveznek.

jelentős fejlődésről adott számot a tanácsülésen a megye egészségügyi helyzetének vizsgálata. a felszabadulást megelőző években pest megye ellátottsága az országos átlagnál is rosszabb volt: 12 300 lakosra 1 orvos, 100 000 lakosra 12 védőnő jutott. ma már négyszerannyi orvos és kétszerannyi védőnő dolgozik a megyében. a 15 év előtti két rendelőintézet helyett 11 szakorvosi rendelőben gondozzák a betegeket. sikeresen látják el a megye egészségügyi szervei a termelőszövetkezeti mozgalom térhódításával megnövekedett feladatokat.

/folyt. köv./

13.45

bb. 48. / a községfejlesztési 1. folyt. / gy

az idén már valamennyi járásban mozgó szakorvosi szolgálat működött, amelyek minden hónapban valamennyi községben helyszínen biztosították a nő- és gyermekgyógyászati szakellátást. erre annál inkább szükség van, mert a fekvőbeteg-ellátás nem kielégítő a körzeti orvosok gyors közlekedésének megoldatlansága miatt, tekintetben jelentős fejlődést hoz a házi-beteg-polónők munkabiztosítása, akik jövőre már 86 községben könnyítik meg a körzeti orvosok munkáját. a közegészségügyi vizsgálatok egyes tsz-ekben még hiányosságokat tártak fel. ezért arra törekednek, hogy a jelentégteljes 169 helyett valamennyi termelőszövetkezetben egészségügyi feladást képezzenek ki. a lakosság egészségügyi kultúráját szervezett, folyamatos felvilágosítómunkával növelik: a megyében 2 év alatt 2 200 felnőtt és 12 000 fiatal vett részt a vöröskereszt külön-böző előadásain és ebben az évben 1 600 egészségügyi tárgyú előadást, 1 000 filmvetítést tartottak.

/mti/

bb. 50. a magyarországon tartózkodó angol nagyiparosok nyilatkozata

t sz/gg/gyl

1960. október 28.

egy héten magyarországon tartózkodik az angol nagyiparosok küldöttsége, amelynek tagjai n.w. asquith, f.j. fielding, d.h. de trafford, f.a. perkins, l.w. robson a gépipar számos ágát képviselik. a küldöttség tagjai pénteken a magyar kereskedelmi kamarában magyarországi tapasztalataikról beszéltek a sajtó képviselőinek.

n.w. asquith, a csoport vezetője elmondotta, hogy a második világháború befejezése óta az angol nagyiparosoknak ez az első csoportja, amely magyarországra látogatott, hogy megismerkedjen az ország gazdasági életével. a most látottakat összehasonlítva a háború előttiivel - mondotta - igen meglepő az iparosítás üteme. az a szándékunk, hogy a jövőben jobban együttműködünk. ez persze kétoldalú dolog. önök tudnak nekünk árukat szállítani, és mi tudunk magyar exportcikkeket vásárolni. meg fogjuk találni az utat ahhoz, hogy a magyar szakemberek együttműködjenek velünk, rövid itt tartózkodásunk alatt sok mindent megértettünk és megismertünk a magyar gazdasági élet problémáit és úgy látjuk, hogy fejleszthetjük az országaink közötti kereskedelmet.

/folyt. köv./

19.00

bb. 51. a művészeti szakszervezetek szövetsége vasárnap és hétfőn tartja 4. kongresszusát

k mszsz/tm/gy

1960. október 28.

a művészeti szakszervezetek szövetsége október 30-án és 31-én, vasárnap és hétfőn tartja meg 4. kongresszusát. a központi vezetőség beszámolóját baranyai tiber, a művészeti szakszervezetek szövetségének főtitkára ismerteti.

/mti/

bb. 50. / a magyarországon tartózkodó.... 1. folyt. / gy

- látogatásunk ugynevezett uttörő utazás volt - mondotta f.j. fielding. hazatérve, megtaláljuk majd a módját annak, hogy rendszeresen találkozzunk a magyar ipari és kereskedelmi szakemberekkel.

- itt tartózkodásunk idején beszélgettünk egyszerű emberekkel, parasztokkal és mély benyomást tett ránk rokonszenvük, vendégszeretetük, barátságuk - mondotta a küldöttség másik tagja l.w. robson - . amint látjuk, a kereskedelem nem öncél, összehozza az embereket, megadja a lehetőséget annak, hogy megértsék egymást.

d.h. de trafford a következőket mondotta: - ma délután látogatást tettünk a külkereskedelmi minisztériumban, ahol beszélgettünk bacsoni jeno külkereskedelmi miniszterhelyettesel, aki megjegyezte, hogy az angolok nehezen indulnak, de erősen finisulnak. ez valóban találó és várható, hogy a jövőben kapcsolataink erőteljesen fejlődnek.

az angol vendégek és a magyar sajtó képviselői között kialakult beszélgetés során a küldöttség tagjai elmondották még, hogy különböző gépipari termékek, többek között az itt tapasztalt magyar nyu mezőgazdasági gépesítéshez különböző berendezéseket, elektrotechnikai cikkeket szállíthatnának magyarországra és ezekért magyar gyártmányokat vásárolhatnának. szeretnék, ha magyar szakemberek rendszeres angolai látogatásai megkezdődnének és végezetül elmondották, remélik, a jövőben gyümölcsözőbbek lesznek az angol iparosok és a magyar külkereskedelmi kapcsolatai.

/mti/

R

mti b e l f ö l d i h i r e k

38. kiadás

1960. október 28.

2 óra perc

bb. 52. két képzőművészeti kiállítás nyílt budapestben

t m/m/gy/sr

1960. október 28.

pénteken délután két képzőművészeti kiállítás nyílt budapestben. A fénycs adolf teremben szikra jános festőművész, a csók istván galériában pedig ujjváry lajos festőművész mutatja be alkotásait a nagyközönségnek.

/mti/

embargo 22 óráig !!!

bb 53. dobi istván távirata a török köztársaság nemzeti ünnepe alkalmából

tc/vl sr

1960. október 28.

dobi istván, az elnöki tanács elnöke, táviratban tolmácsolta szerencsekívánatait a nemzetközi ideiglenes köztársasági elnököknek, a török köztársaság nemzeti ünnepe alkalmából. /mti/

bb 54. csaknem ötezer színházbérlet tulajdonos miskolcon

vid fm ke-lm fm

1960. október 28.

a miskolci nemzeti színház művészei az új színiévadban rendszeresen felkeresik az üzemeke, hogy megismerjék a dolgozók munkáját, meghallgassák véleményüket és közösen beszéljék meg a feladatokat. a művészek már találkoztak a sajószentpéteri bányászokkal, a lenin kohászati művek és a dimásvág gépgyár dolgozóival, valamint a miskolci vasutasokkal. az erősödő kapcsolat eredménye, hogy eddig csaknem ötezer dolgozó vásárolt színházi bérletet. az újjáépített nemzeti színházban az új bérlettulajdonosok egyrészt nek részvétel mellett pénteken este tartották meg az idei színiévad első miskolci bemutatóelőadását. orosz györgy rendezésében victor hugo: a királyasszony lovagja című drámáját adták elő. a főbb szerepeket latinovics zoltán, lóránt hanna, ruttkai ottó jászai-dijas és gétai györgy alakította. /mti/

v é g e -

22.00

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest I., Fém utca 5-7. Telefon: 150-490, 359-590
A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

kiadás

1960. október 29.

6 óra 5 perc.

bb. 1. tizenötezer budapesti iskolás és egyetemista az új évad koncertsorozatain - jövő vasárnap a peremkerületekben is megkezdődnek a hangversenyek - zeneszerzők és fiatalok találkozási művelődési otthonokban

t m/m/gy/sr

1960. október 29.

budapest hangversenytermeiben jórészt már megkezdődtek az ifjúsági sorozatok. a nagyfokú érdeklődést jelzi, hogy csaknem tízezer fővárosi fiatal, általános-, közép és főiskolás, illetve egyetemista váltott hangversenybérletet, s az induló nyolc sorozatból hármat ismételni kellett. példaként érdemes megemlíteni, hogy az agrártudomány-egyetemről - amelynek pedig gödöllőn van a székhelye - kétszáz hallgató jelentkezett az egyetemistáknak rendezett koncertsorozatokra.

az új évadban kiszélesedik a peremkerületi hangversenyek láncolata is. november 6-án rákospalota, rákoskeresztúr és pesterszébet három művelődési otthona telik meg jórészt munkás és parasztszülők gyermekeivel, s hamarosan megkezdődnek a hangversenysorozatok óbudán, újpesten, kőbányán, a mom-bán, angyalföldön, mátyásföldön, pestlőrincen, csepelen és budafokon. összesen tehát tizenkét munkáskerület tizenkét művelődési otthonában tartanak hangversenyeket az új évadban, s ezekre már ötezernél több bérlet fogyott el, de a szervezés még tart, így ez a szám nőni fog. minden helyen a zenélő évszakok című, négy hangversenyből álló sorozatot rendezik meg, s első alkalommal vivaldi és haydn évszakok című művéből hangzik fel egy-egy tetel, melyeket az őszi szülő dalok, kórusművek, költemények követnek. már az első koncerteken felhangzik egy-egy mai magyar zeneszerző műve is és előadásukra meghívták sugár rozsót, hajdu mihályt, farkas ferencet, szulényi istvánt, maros rudolfot és székely endrét. a zeneszerzők ismertetik munkásságukat, s válaszolnak a fiatal hallgatók kérdéseire. a munkáskerületekben november második felében megkezdik munkájukat az ifju zenebarátok klubjai, amelyekben hatszáz klubtag és ugyanannyi vendég fiatal szórakoztató formában ismerkedik a komoly zenével, nagy muzikusokkal és életműveikkel.

/mti/

